

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Uluslararası İlişkiler Daire Başkanlığı

Sayı : E-95916564-302.01.02-77835

22.11.2023

Konu : Uluslararası Öğrencilerin İkamet İzinleri

DAĞITIM YERLERİNE

Üniversitelerimizde öğrenim gören uluslararası öğrencilerin ikamet izni süreçlerinin yeniden düzenlenmesine ilişkin YÖK Başkanlığımız ile İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Başkanlığı arasında 15 Kasım 2023 tarihinde Uluslararası Öğrencilerin İkamet İzni Başvurularına İlişkin İş Birliği Protokolü imzalanmıştır.

Örneği ve uygulama rehberi yazımız ekinde yer alan Protokolün hayata geçirilebilmesi için ilgili tüm kurumlarımızın olduğu kadar üniversitelerimizin de iş birliği esas teşkil etmektedir. Malumları olduğu üzere 7 Kasım 2023 tarihinde Başkanlığımızda üniversitelerimizin Genel Sekreterleri ve Öğrenci İşleri Daire Başkanlarının katıldığı "Uluslararası Öğrencilerin Kayıt ve İkamet İzni İşlemlerine İlişkin Uygulama Rehberi Tanıtım Toplantısı"nda Göç İdaresi Başkanı Atilla TOROS tarafından detaylı bir sunum gerçekleştirilmiştir. Aynı şekilde 16 Kasım 2023 tarihinde Başkanlığımızda, YÖK Başkanımız Prof. Dr. Erol ÖZVAR Başkanlığında, İçişleri Bakan Yardımcısı Münir KARALOĞLU ve Göç İdaresi Başkanı Atilla TOROS tarafından uluslararası öğrencilerin kayıt ve ikamet izni işlemlerine yönelik uygulamalara dair üniversitelerimizin rektörlerine yönelik bir bilgilendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Bu toplantılarda bahsi geçtiği üzere ülkemizde eğitim gören uluslararası öğrencilerin ikamet izinleri ile ilgili konularda irtibat noktası olarak her üniversitemizden biri asil diğeri yedek olmak üzere toplamda iki (2) temsilcinin belirlenerek bu kişilerin kimlik ve iletişim bilgilerinin (Ad-Soyad/Üniversite /Doğum Tarihi/TC Kimlik No/Sicil No/Ünvan/Eposta/Telefon) kişisel veri içermesi nedeniyle gizlilik esasıyla sadece <<https://forms.gle/fDnfZs4DDz8vyUsq5>> uzantısı üzerinden Başkanlığımıza bildirilmesi gerekmekte olup bu bilgiler 6698 Sayılı KVKK çerçevesinde ilgili kurumlarımızla paylaşılacaktır. Bu nedenle bahsi geçen bilgilerin ayrıca resmî yazı ile Başkanlığımıza bildirilmesine gerek yoktur. İsimleri bildirilecek kişiler; uluslararası öğrencilerin iş ve işlemleri ile ilgili süreçlerden sorumlu, bu konularda bilgi sahibi, aktif rol oynayan kişiler olması ve kişiler değiştiği takdirde Başkanlığımıza bilgi verilmesi gerekmektedir. Bahse konu temsilciler, bu konudaki irtibat kişisi olacaklardır. Bu kişiler uluslararası öğrencilerin iş ve işlemleri ile ilgili olarak İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Başkanlığımızın katkısıyla düzenleyeceğimiz çevrimiçi toplantıda eğitime katılacaklardır. Eğitim toplantısının tarihi ve bağlantı linki kişilerin tarafımıza bildirilecek iletişim bilgileri üzerinden iletilecektir.

Bilgilerinizi ve ilgili temsilcilerinizin bilgilerinin yukarıda belirtilen forma en geç **24 Kasım 2023** tarihine kadar işlenmesi için gereğini arz ve rica ederim.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 8E24AD3E-E096-4CE3-936F-6CC031F8CBDC

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/yok-ebys>

Üniversiteler Mah. 1600. Cad. No:10 06800 Bilkent Ankara-Türkiye

Telefon: 0(312) 298 70 00

Faks: 0(312) 266 47 59

KEP Adresi : yok@hs01.kep.tr

Bilgi için: Canan MUTER

ŞENGÜL

Uzman

Telefon No: (312) 298 79 45

Prof. Dr. H. Haldun GÖKTAŞ
Başkan Vekili

Ek:

1 - Protokol (8 Sayfa)

2 - Uygulama Rehberi (10 Sayfa)

Dağıtım:

Gereği:

Tüm Üniversitelere

Bilgi:

İçişleri Bakanlığına

(Göç İdaresi Başkanlığı)

GENEL SEKRETERLİK MAKAMINA

Eğitim-Öğretim Dairesi Başkanlığına

Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkanlığı

Yükseköğretim Proje Geliştirme ve Destekleme

Daire Başkanlığına

Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığına

Personel Dairesi Başkanlığına

Vakıf Yükseköğretim Kurumları Daire Başkanlığına

Veri Yönetimi İzleme ve Değerlendirme Dairesi

Başkanlığına

Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığına

Hukuk Müşavirliğine

Tanıtma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığına

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğine

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 8E24AD3E-E096-4CE3-936F-6CC031F8CBDC

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/yok-ebys>

Üniversiteler Mah. 1600. Cad. No:10 06800 Bilkent Ankara-Türkiye

Telefon: 0(312) 298 70 00

Faks: 0(312) 266 47 59

KEP Adresi : yok@hs01.kep.tr

Bilgi için: Canan MUTER

ŞENGÜL

Uzman

Telefon No: (312) 298 79 45

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

**İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI İLE
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI ARASINDA ULUSLARARASI
ÖĞRENCİLERİN İKAMET İZNİ BAŞVURULARINA İLİŞKİN İŞ BİRLİĞİ
PROTOKOLÜ**

1. TARAFLAR

- 1.1. İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Başkanlığı
- 1.2. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı

2. TANIMLAR

- 2.1. GİB: İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Başkanlığı
- 2.2. YÖK : Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı
- 2.3. Uluslararası Öğrenci: Türkiye’de bir yükseköğretim kurumuna yerleştirilen yabancı uyruklu öğrenci
- 2.4. TÖMER: Türkçe ve Yabancı Dil Uygulama ve Araştırma Merkezi
- 2.5. DİLMER: Dil Merkezi
- 2.6. YÖKSİS: Yükseköğretim Bilgi Sistemi
- 2.7. YİMER: Yabancılar İletişim Merkezi

3. KONU

Bu Protokolün konusu, uluslararası öğrencilerin ikamet izni başvuru süreçlerinde, Yükseköğretim Kurulu, yükseköğretim kurumları ve Göç İdaresi Başkanlığı arasındaki iş birliğinin çerçevesini belirlemek ve buna ilişkin esasları düzenlemektir.

4. AMAÇ

Bu Protokolün amacı, Türkiye’de bir yükseköğretim programında öğrenim görecekt uluslararası öğrencilerin ikamet izni işlemlerinde GİB ve YÖK arasındaki iş birliğini artırarak bu süreçleri kolaylaştırmak, böylece iş akışındaki bürokratik işlemleri en aza indirmektir.

5. DAYANAK

- a) 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 159’uncu maddesi
- b) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 7’inci maddesi
- c) 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu
- ç) 5682 sayılı Pasaport Kanunu
- d) 492 sayılı Harçlar Kanunu
- e) 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanunu
- f) 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik
- g) Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik’in 4’üncü maddesi

6. İDARİ ESASLAR

6.1. YÖK ve Yükseköğretim kurumları aşağıdaki işlemleri yerine getirir:

- 6.1.1. Yükseköğretim kurumları, Türkiye’ye yükseköğretim amacıyla gelen uluslararası öğrencilerin Türkiye’ye giriş ve kalışlarına ilişkin belgelerini kayıt işlemleri sırasında kontrol edecektir.
- 6.1.2. Yükseköğretim kurumları, Türkiye’de yasal kalış hakkı bulunmayan yabancıların öğrencilik kayıtlarını yapmayacaktır.

- 6.1.3. Yükseköğretim kurumları, YÖK tarafından belirlenen kayıt tarihleri dışında öğrencilik kaydı yapmayacaktır.
- 6.1.4. Yükseköğretim kurumları, ülkemizde yükseköğretim kurumlarında öğrenim görecektir olan öğrencilerin yasal süresinde ikamet izni başvurusu yapmaları ve yasal kalış ihlaline düşmemeleri konusunda gerekli tedbirleri alacaktır. Yükseköğretim kurumlarına gerekli bilgilendirmenin sağlanması YÖK'ün yükümlülüğündedir.
- 6.1.5. Yükseköğretim kurumları tarafından uluslararası öğrenci kabul başvuru duyurularında ve kayıt sırasında uluslararası öğrencilere 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında ilk kayıt tarihinden itibaren 3 (üç) ay içerisinde genel sağlık sigortası yaptırabileceği yönünde bilgilendirme yapılarak takibi sağlanacaktır.
- 6.1.6. Yükseköğretim kurumları, uluslararası öğrencilerin üniversite kayıtlarından sonra YÖKSİS durumlarını aktif hale getirecektir. Bu bağlamda, YÖK tarafından gerekli tedbirler alınacaktır.
- 6.1.7. YÖK ve GİB arasında ikamet izni başvuru ve belge süreci için entegrasyon çalışmaları tamamlanıncaya kadar yükseköğretim kurumları, kayıt dönemlerinde uluslararası öğrencilerin ikamet izni başvuru belgelerini teslim alacaktır. Yükseköğretim kurumları, teslim edilen belgeleri eksiksiz olarak en geç 15 (on beş) gün içinde Valilikler bünyesindeki İl Göç İdaresi Müdürlüklerine iletecektir. Belgelerin yükseköğretim kurumları tarafından tam ve eksiksiz olarak teslim edilmesi veya eksik belge bildirim sürelerinde aksaklık yaşanmamasını teminen, gerekli tedbirlerin alınması hususu YÖK tarafından yükseköğretim kurumlarına bildirilecektir.
- 6.1.8. Yükseköğretim kurumları, Türkiye'ye yükseköğretim görmek amacıyla gelen yabancıların öğrencilik kaydını yapmadan Türkçe dil kurslarına/merkezlerine yönlendirmeyecektir.
- 6.1.9. TÖMER/DİLMER'lere kayıtlı yükseköğretim öğrencileri, ilgili yükseköğretim kurumları tarafından YÖKSİS'e hazırlık sınıfı öğrencisi

olarak kaydedilecektir. Ders kaydı yapılıp yapılmamasına bakılmaksızın yükseköğretim kaydı yapılan öğrenciler aktif öğrenci olarak görülecektir.

6.1.10. TÖMER/DİLMER'ler, yükseköğretim öğrencisi olmamakla birlikte TÖMER/DİLMER'de dil eğitimi almak isteyen kursiyerlerden amacına uygun vize (Türkçe Dil Kursu vizesi) şartını sağlamayan ve ihlalde olan yabancıların kursiyer kayıtlarını yapmayacaktır.

6.1.11. Henüz yükseköğretim öğrencisi kaydı olmamakla birlikte amacına uygun vizesine istinaden izin verilerek TÖMER/DİLMER'de dil eğitimi alanların kayıtlarının takibi için YÖK tarafından sistem oluşturulacaktır.

6.1.12. YÖK, kayıtlı öğrencileri, parmak izi işlemlerinde izlenecek yöntem hakkında bilgilendirecek ve yönlendirecektir.

6.2. GİB ve İl Göç İdaresi Müdürlükleri aşağıdaki görevleri yerine getirir:

6.2.1. İl Göç İdaresi Müdürlükleri, iletilen belgelerde eksiklik olduğunu tespit etmesi halinde, ilgili yükseköğretim kurumuna bilgi verecek, eksik belge yükseköğretim kurumları tarafından teslim alınacak ve eksik belge süresi içerisinde İl Göç İdaresi Müdürlüğüne teslim edilecektir.

6.2.2. Ülkemize yükseköğretim görmek için gelen uluslararası öğrencilerin ikamet izni işlemlerinde, herhangi bir fark gözetmeksizin GİB bünyesindeki tüm İl Göç İdaresi Müdürlükleri tarafından standart uygulamalar gerçekleştirilecektir. Uluslararası öğrencilere, ikamet izinleri 6458 sayılı Kanun kapsamında ikamet izni için belirlenen şartları eksiksiz sağlamaları koşuluyla (sigorta, pasaport ya da pasaport yerine geçen belgesinin süresinin yeterli olması vb.);

a) Hazırlık sınıfı öğrencileri için hazırlık sınıfının azami süresi olan iki (2) yıllık süre için birer yıllık sürelerle iki yıla kadar,

b) Hazırlık sınıfından sonra normal programa devam etmeye hak kazananlara programın öğrenim süresi kadar ikamet izinleri verilebilecektir.

- 6.2.3. Henüz yükseköğretim öğrencisi kaydı olmamakla birlikte, amacına uygun vizesine istinaden izin verilerek TÖMER/DİLMER’de dil eğitimi alanların kayıtlarının takibi için YÖK tarafından gerekli sistem oluşturuluncaya kadar, öğrenci statüsünü haiz olmayan kursiyerlerden amacına uygun vize (Türkçe Dil Kursu vizesi) almış olmaları şartı aranacak, bu şartı sağlamayanlara ikamet izni düzenlenmeyecektir.
- 6.2.4. Öğrencilerin parmak izi kayıtları; İl Göç İdaresi Müdürlükleri tarafından, mümkün olması halinde kayıtlı oldukları yükseköğretim kurumunda mobil araçlar vasıtasıyla; aksi halde, GİB tarafından belirlenecek usullere göre yükseköğretim kurumlarıyla koordineli şekilde alınacaktır.
- 6.2.5. İl Göç İdaresi Müdürlükleri tarafından uluslararası öğrencilerin ikamet izni işlemlerine ilişkin bürokratik süreçlerde gerekli kolaylık sağlanacaktır. Gerekli görülmesi halinde, yalnızca protokol kapsamında teslim edilen öğrenci dosyalarında randevu günü beklenmeksizin İl Göç İdaresi Müdürlükleri tarafından veri girişi yapılabilecektir.
- 6.2.6. Uluslararası öğrencilerin öğrenim vizesi başvurularıyla ikamet izinlerinin ortak bir süreç olarak gerçekleştirilmesine dair idari ve teknik düzeyde çalışma yapılacaktır.
- 6.2.7. GİB bünyesinde, uluslararası öğrencilerin karşılaştıkları sorunların hızlı ve etkili bir şekilde çözülmesi ve süreçlerde aksamalar yaşanmamasını teminen, 7/24 hizmet sunulabilmesi amacıyla YİMER/157 aracılığıyla oluşturulacak ayrı bir alan üzerinden uluslararası öğrencilere hizmet sunulacaktır.
- 6.2.8. Uluslararası öğrencilerin ikamet izni başvuruları için gerekli belgeleri yükseköğretim kurumlarına teslim edilse dahi, gerekli görülmesi halinde, ikamet izni değerlendirme sürecinde ilgili Valiliğe 6458 sayılı Kanunun 97’inci maddesi kapsamında davet edilebilecektir.

6.3. Ortak hükümler ve görevler

- 6.3.1. Yükseköğretim Kurulu, GİB ile yükseköğretim kurumlarında; verilerin erişiminde, paylaşımında ve kullanılmasında Anayasa, uluslararası

sözleşmeler ve diğer mevzuatta yer alan Devlet sırrına, kişisel verilerin korunmasına, özel hayatın ve soruşturmanın gizliliğine, mahkemelerce verilen gizlilik kararlarına, gizli tanıklığa, veri erişim ve paylaşım yetkisine ilişkin hükümler esas alınacaktır.

- 6.3.2. YÖK, GİB ile yükseköğretim kurumları arasında, koordinasyonu sağlamak amacıyla koordinatör personel ve/veya birim belirleyecektir. Koordinatör personelin ve/veya birimin değişmesi durumunda yapılan değişiklik karşı tarafa yazılı olarak zamanlıca bildirilecektir.
- 6.3.3. Yükseköğretim kurumunun uluslararası öğrencilerin ikamet izni işlemleri için belge teslim alma yetkisi GİB ve YÖK tarafından alınacak ortak kararlar sınırlandırılabilir veya iptal edilebilir.
- 6.3.4. Taraflarca karşılıklı olarak mutabakata varılarak ihtiyaç duyulan hususlarda ek düzenleme yapılabilecektir.
- 6.3.5. GİB ve YÖK tarafından ortaklaşa hazırlanan Rehber, işbu Protokolün ayrılmaz bir parçası olarak kabul edilecek ve ihtiyaç halinde müştereken güncellenebilir. Tüm uluslararası öğrencilere söz konusu rehberde yer alan hükümler uygulanacaktır. Rehberin yükseköğretim kurumlarına iletilmesi ve gerekli koordinasyonun sağlanmasına ilişkin süreç GİB ve YÖK tarafından yürütülecektir.

7. PROTOKOLÜN SÜRESİ VE FESİH

- 7.1. İşbu Protokolün süresi 5 (beş) yıldır. Tarafların Protokolün sonlandırılmasına dair bir talebi bulunmadığı takdirde, aynı süreyle uzatılmış sayılır.
- 7.2. İşbu Protokol, yürürlük süresi boyunca tarafların ortak yazılı mutabakatıyla kısmen veya tamamen sonlandırılabilir. Taraflardan birinin 3 (üç) ay öncesinden yazılı bildirimiyle Protokol fesih edilebilir.
- 7.3. Taraflardan birinin Protokol hükümlerinden doğan yükümlülüklerini yerine getirememesi halinde doğabilecek aksaklıklar hakkında diğer Tarafa yazılı bildirimde bulunulur. 30 (otuz) iş günü içinde aksaklıkların giderilmemesi

ve/veya yükümlülüklerin yerine getirilmesinde ilerleme sağlanamaması halinde, diğer Taraf Protokolü tek taraflı feshedebilir. Protokolün yerine getirilmemesinin sonuçlarıyla ilgili olarak Tarafların hukuki yollara başvuru hakkı saklıdır.

8. TEBLİGAT VE İLETİŞİM

- 8.1. Tarafların Protokol süresince tebligatları kabul edecekleri adresleri ve iletişim bilgileri aşağıdadır. Bilgilerin değişmesi halinde, değişiklik 15 (on beş) iş günü içinde karşı tarafa bildirilir, aksi takdirde önceki adrese yapılan tebligat geçerli sayılır.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ
BAŞKANLIĞI

Çamlıca Mahallesi 122. Cadde No:4

Yenimahalle/ANKARA

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
BAŞKANLIĞI

Üniversiteler Mah. 1600. Cad. No:10

Bilkent/ANKARA

9. DİĞER PROTOKOLLER

- 9.1. 27.10.2016 tarihinde imzalanan İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Başkanlığı ile Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Arasında “Yükseköğretim Kurumlarındaki Yabancı Uyruklu Öğrenciler, Doktora Sonrası Araştırmacılar ve Akademisyenler ile Bunların Ailelerinin İkamet İzni Başvurularına İlişkin İş birliği Esaslarına Dair Protokol” ve ek protokolleri geçerliliğini sürdürecektir.
- 9.2. 27.10.2016 tarihinde imzalanan İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Başkanlığı ile Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı “Bilişim Sistemleri Arasında Erişim, Paylaşım ve Kullanım Esaslarına Dair Protokol” ve ek protokolleri geçerliliğini sürdürecektir.

10. KOORDİNASYON

- 10.1. Uluslararası öğrencilerin Ülkemize gelişleri ve kalışlarıyla ilgili olarak; Göç İdaresi Başkanlığında; YÖK, Dışişleri Bakanlığı ve MİT Başkanlığı temsilcilerinden oluşan

“Uluslararası Öğrenciler Koordinasyon Toplantısı” aylık olarak yapılarak gerekli koordinasyon sağlanacaktır.

11. YÜRÜRLÜK

11.1. İşbu Protokol, 29.11.2023 tarihinde yürürlüğe girer. .../.../2023

Prof. Dr. Erol ÖZVAR

Yükseköğretim Kurulu Başkanı

Ali YERLİKAYA

İçişleri Bakanı

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

ULUSLARARASI ÖĞRENCİLERİN KAYIT VE İKAMET İZNİ İŞLEMLERİNE İLİŞKİN UYGULAMA REHBERİ

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ.....	2
2. REHBERİN DAYANAKLARI.....	3
3. YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI TARAFINDAN YERİNE GETİRİLMESİ GEREKEN İŞ VE İŞLEMLER	3
3.1. Kayıt Öncesi Belge Kontrolü	3
3.2. Kayıt Yapılması	4
3.3. İkamet İzni Başvurusuna Yönlendirme	4
3.4. Türkçe Dil Kursu	5
3.5. Bildirim Yükümlülüğü	5
3.6. Sağlık Sigortası	5
3.7. Öğrenci İkamet İznine Esas Başvuru Belgelerinin Gönderilmesi	5
3.7.1. Belgelerin Toplanması	6
3.7.2. Dosyada Eklenecek Belgeler	6
3.7.3. Eksik Belgeler	6
3.8. Kayıtların Güncel Tutulması	7
4. İL GÖÇ İDARESİ MÜDÜRLÜKLERİ TARAFINDAN YERİNE GETİRİLMESİ GEREKEN İŞ VE İŞLEMLER	7
4.1. Öğrenci İkamet İznine Esas Başvuru Belgelerinin Alınması	7
4.2. Genel Bilgilendirme	7
4.3. YÖKSİS Sorgulamasının Yapılması ve Öğrenci İkamet İzni İşlemlerinin Tamamlanması.....	7
4.4. Parmak İzi Alınması	8
4.5. Üniversiteler Tarafından Yapılan Bildirimlerin Kontrolü.....	8

1. GİRİŞ

Ülkemizin uluslararası öğrenci potansiyelinin artırılması ve nitelikli beyin göçünün sağlanması, bu kişilere yönelik sağlanan/sağlanacak hizmetlerin kalitesinin artırılmasıyla yakından ilişkilidir. Uluslararası öğrencilerin öğrenimlerine başlayabilmeleri için Ülkemize geldikten sonra yerine getirmek zorunda oldukları ikamet izni işlemleri 6458 sayılı Kanun'da ve bu Kanuna Dair Uygulama Yönetmeliğinde düzenlenen hükümler çerçevesinde yerine getirilmektedir.

Uluslararası öğrencilerin dış temsilciliklerimizden almaları gereken öğrenim vizesi, özel meşruhatlı vizeler arasında yer almaktadır. Genel olarak Türkiye'de herhangi bir yükseköğrenim programına yerleşen uluslararası öğrencilerin ilke olarak vatandaşı oldukları ya da bulundukları ülkedeki dış temsilciliğimizden öğrenim vizesi alarak gelmeleri gerekmekte ise de öğrenim vizesi dışındaki vizeyle ya da vize muafiyetinden yararlanarak Ülkemize gelmiş ve bir yükseköğrenim programına yerleştirilmiş olanlardan, öğrenim süreçlerinin kesintiye uğramaması amacıyla tekrar yurt dışına çıkarak öğrenim vizesi alma koşulunu yerine getirmeleri talep edilmemekte; bürokratik işlemler yönünden gerekli kolaylık gösterilmektedir.

6458 sayılı Kanunun 30'uncu maddesi uyarınca "öğrenci ikamet izni", ikamet izinleri içerisinde ayrı bir tür olarak belirlenmiştir. Bu nedenle Türkiye'de her seviyede öğrenim görecekt yabancılara öğrenimleri süresince öğrenci ikamet izni belgesiyle Türkiye'de kalmaları zorunludur. Bu izni talep eden uluslararası öğrencilerin yasal süre içerisinde (vize veya vize muafiyeti süresi içerisinde) <https://e-ikamet.goc.gov.tr/> adresi üzerinden ikamet izni müracaatında bulunmaları gerekmektedir.

Öğrenci ikamet izinleri, ikamet izni harcı alınmadan sadece defter bedeli alınarak düzenlenmektedir. Öte yandan öğrenci ikamet izni sahibi yabancı, eş ve çocuklarının aile ikamet izni başvurularında destekleyici olabilme hakkına sahiptir. Buna karşın öğrencinin anne ve babası ile diğer yakınlarının ikamet izni talepleri genel hükümler çerçevesinde sonuçlandırılmaktadır.

Uluslararası öğrencilerin ikamet izni süreçlerinin daha sağlıklı yönetilmesi, hızlı ve etkili hizmet sunulması, verilen öğrenci ikamet izinlerinin amacı dışında kullanılmasının

engellenmesi, uluslararası öğrenciler nezdinde de farkındalık oluşturulması amacıyla paydaş kurumlarla birlikte takip edilecek rehber ilkelerin belirlenmesine ihtiyaç duyulmuştur.

2. REHBERİN DAYANAKLARI

- 1- İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Başkanlığı ile Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Arasında *“Yükseköğretim Kurumlarındaki Yabancı Uyruklu Öğrenciler, Doktora Sonrası Araştırmacılar ve Akademisyenler ile Bunların Ailelerinin İkamet İzni Başvurularına İlişkin İşbirliği Esaslarına Dair Protokol”* (2016)
- 2- İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Başkanlığı ile Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Arasında *“Bilişim Sistemleri Arasında Erişim, Paylaşım ve Kullanım Esaslarına Dair Protokol”* (2016)
- 3- İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Başkanlığı ile Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Arasında *“Bilişim Sistemleri Arasında Erişim, Paylaşım ve Kullanım Esaslarına Dair 27.10.2016 tarihli Protokole Ek Protokol”* (2018)
- 4- İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Başkanlığı ile Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Arasında *“27.10.2016 Tarihinde İmzalanan Bilişim Sistemleri Arasında Erişim, Paylaşım ve Kullanım Esaslarına Dair Protokolüne Ek Protokol”* (2022)
- 5- İçişleri Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Arasında *“Veri Erişim, Paylaşım ve Kullanım Esaslarına Dair Protokol”* (2021)
- 6- *“İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Başkanlığı İle Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Arasında Uluslararası Öğrencilerin İkamet İzni Başvurularına İlişkin İş Birliği Protokolü”* (2023)

3. YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI TARAFINDAN YERİNE GETİRİLMESİ GEREKEN İŞ VE İŞLEMLER

3.1. Kayıt Öncesi Belge Kontrolü

Uluslararası öğrencilerin yasal giriş kayıtları ile halen yasal olarak kalış haklarına sahip olup olmadıkları aşağıdaki belgelerden yararlanılarak kontrol edilir. Ülkeye yasal girişinde ya da ülkede yasal olarak kalışında düzensizlik tespit edildiğinde kayıt işlemi ertelenerek, il göç idaresi müdürlüğü ile temasa geçilir.

Kontrole esas bilgi/belgeler:

- Pasaport üzerinde yer alan hudut kapısı giriş kaşesi
- Pasaportta yer alan vize etiketi (vize muafiyeti kapsamındakiler hariç)
- İkamet izni kayıt/başvuru formu (e-ikamet.goc.gov.tr)
- Varsa;
 - ✓ İkamet izni belgesi
 - ✓ Vatansız kişi kimlik belgesi
 - ✓ Uluslararası koruma başvuru/statü belgesi
 - ✓ Geçici koruma kimlik belgesi
 - ✓ Çalışma izni belgesi
 - ✓ Çalışma izni muafiyet belgesi
 - ✓ Mavi kart
 - ✓ Yabancı Temsilcilik Personel/Aile Bireyi Kimlik Kartı

3.2. Kayıt Yapılması

Yükseköğretim kurumları, uluslararası öğrencilerin yükseköğretim programlarına kayıtlarını YÖK tarafından belirlenip ilan edilen takvime göre yapar. Kayıt işlemi tamamlandıktan sonra yükseköğretim kurumları, uluslararası öğrencilerin YÖKSİS'teki durumlarını aktif hale getirir.

3.3. İkamet İzni Başvurusuna Yönlendirme

Öğrenci kayıtları tamamlananlar, yükseköğretim kurumlarında kayıt işlemini yapan görevli tarafından; öğrenimleri süresince almaları zorunlu olan öğrenci ikamet izni belgesi için Göç İdaresi Başkanlığının kurumsal internet sitesinde yer alan <https://e-ikamet.goc.gov.tr/> adresinden başvuruda bulunmaları; söz konusu başvuruları vize ya da vize muafiyeti, varsa farklı amaçlarla verilmiş ikamet izni veya ikamet izni yerine geçen belgelerinin geçerliliği içinde yapmaları; aksi halde okullara devam etmelerinin mümkün olamayacağı konularında bilgilendirir ve bu bilgilendirme metnini farklı dillerde uluslararası öğrenciye okutarak imza altına alır.

3.4. Türkçe Dil Kursu

Yükseköğretim kurumuna bağlı programlara kayıtları yapılan ancak Türkçe dil yeterliliği olmadığından programlara devam edebilmesi için hazırlık sınıfı öğrencisi olarak Türkçe dil kurslarına/dil merkezlerine yönlendirilen yabancıların durumu YÖKSİS'te belirtilir.

YÖKSİS'te hazırlık sınıfı öğrencisi olarak kaydı bulunmayan kursiyerin Türkçe dil kurslarına/dil merkezlerine kayıtlarının yapılabilmesi ve bu amaçla 6458 sayılı Kanunun 31-1/(h) bendine göre "Türkçe öğrenme kurslarına katılacaklar" kapsamında ikamet izni verilebilmesi, bu kişilerin dış temsilciliklerimizden "Türkçe dil kursu vizesi" olarak gelmeleri halinde mümkün olabilecektir. Bu nedenle kursiyerlerin mağduriyetine yol açılmaması ve kurum ve kuruluşlar arasındaki işlemlerin birbiriyle tutarlılığı bakımından söz konusu vizeye sahip olmayan yabancıların Türkçe dil kurslarına/dil merkezlerine kayıtları yapılmaz; bu çerçevede gerekli bilgilendirmeler ve tedbirler alınır.

3.5. Bildirim Yükümlülüğü

Öğrencilerin kayıt durumlarına ilişkin değişiklikler (kayıt silme, kayıt dondurma, fakülte ve bölüm değişikliği gibi) il göç idaresi müdürlüğüne değişiklik tarihinden itibaren 20 gün içinde bildirilir.

3.6. Sağlık Sigortası

Yükseköğretim kurumları, uluslararası öğrenci kabul başvuru duyurularında ve kayıt sırasında uluslararası öğrencilere 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında ilk kayıt tarihinden itibaren 3 (üç) ay içinde genel sağlık sigortası yaptırabilecekleri, aksi halde özel sağlık sigortası yaptırmaları gerektiği yönünde bilgilendirerek takibini sağlar.

3.7. Öğrenci İkamet İznine Esas Başvuru Belgelerinin Gönderilmesi

Yükseköğretim kurumları, uluslararası öğrencilerin e-ikamet sistemi üzerinden yapmış olduğu ikamet izni başvurusu akabinde üretilen "ikamet izni kayıt/başvuru formu"yla beraber ekinde yer alan başvuruya esas belgelerin tamamını öğrencinin ikamet izni başvuru tarihinden itibaren en geç 15 (on beş) gün içinde il göç idaresi müdürlüğüne iletir.

3.7.1. Belgelerin Toplanması

Öğrenci ikamet iznine esas dosya oluşturulurken aşağıdaki belgeler hazırlanır ve ekte yer alan dosyanın tam olduğuna dair beyan belgesi yükseköğretim kurumu temsilcisi ve öğrenci tarafından imzalanır.

3.7.2. Dosyada Eklenecek Belgeler

- ✓ İkamet izni kayıt/başvuru formu (öğrenci tarafından ıslak imzalı şekilde)
- ✓ Pasaport ya da pasaport yerine geçen belge (aslı görüldü şeklinde)
- ✓ Öğrencilik durumunu gösterir belge
- ✓ 4 adet biyometrik fotoğraf
- ✓ Geçerli sağlık sigortası (GSS ya da ikamet izni talep süresini kapsayan özel sağlık sigortası)
- ✓ Kalacağı adres bilgilerini gösterir belge
 - Kendi evinde kalıyorsa, tapu fotokopisi (uzatma başvurularında “yerleşim yeri belgesi” yeterlidir)
 - Kira sözleşmesi ile kalıyorsa, kira sözleşmesinin noter onaylı örneği
 - Otel vb. konaklama yerlerinde kalınıyorsa, bu yerlerde kalındığına dair belge
 - Öğrenci yurtlarında kalınıyorsa, yurttaki kalındığına dair belge
 - Destekleyici yanında kalınıyorsa, yanında kaldığı kişinin noter onaylı taahhüdü (Destekleyici evli ise ayrıca eşinin de noter onaylı taahhüdü)
- ✓ İkamet izni belge bedelinin ödendiğine dair makbuz
- ✓ 18 yaşından küçük yabancılar için;
 - Vize muafiyetiyle ya da farklı amaca yönelik vizeyle gelenler için; veli/vasi bilgisini içeren belge (doğum belgesi, aile belgesi vb.) ve veli/vasi/yasal temsilcisi tarafından verilen muvafakatname (amacına uygun vizeyle ((öğrenim vizesi)) gelenler için; muvafakatname ve veli/vasi bilgisini içeren belge eklenmeyecektir.)

3.7.3. Eksik Belgeler

İl göç idaresi müdürlüğü, iletilen belgelerde eksiklik olduğunu tespit etmesi ve yükseköğretim kurumuna bildirmesi halinde, ilgili kurum, eksik belgeyi il göç idaresi

müdürlüğünün konuyla ilgili uluslararası öğrenciye yaptığı tebliğ tarihinden itibaren en geç 30 (otuz) gün içinde il göç idaresi müdürlüğüne gönderir.

3.8. Kayıtların Güncel Tutulması

Öğrencilerin kayıt durumlarına ilişkin değişiklikler (kayıt silme, kayıt dondurma, fakülte ve bölüm değişikliği gibi) yükseköğretim kurumlarınca sistemleri üzerinden YÖKSİS'e aktarılarak güncel tutulur.

Ayrıca YÖK tarafından verilen "987"li numaralar, yabancı öğrencilere il göç idaresi müdürlükleri tarafından ikamet izni düzenlenmesi durumunda, kendilerine verilen yabancı kimlik numarası üzerinden güncellenerek YÖKSİS'e aktarılır.

4. İL GÖÇ İDARESİ MÜDÜRLÜKLERİ TARAFINDAN YERİNE GETİRİLMESİ GEREKEN İŞ VE İŞLEMLER

4.1. Öğrenci İkamet İznine Esas Başvuru Belgelerinin Alınması

3.7.2. numaralı paragraf altında yer alan ve yükseköğretim kurumu tarafından gönderilen uluslararası öğrenciye ait bilgi ve belgelerin tam olup olmadığını kontrol eder, iletilen belgelerde eksiklik olduğunun tespit edilmesi halinde öğrenciye verilmek üzere eksik evrak tebliğ belgesini yükseköğretim kurumuna bildirir ve eksik belgeyi tamamlar.

4.2. Genel Bilgilendirme

Uluslararası öğrencilerin kayıtları sırasında yükseköğretim kurumlarına yönelik olarak öğrencilerin ülkemizde izleyecekleri ikamet izni işlem süreçlerine, kamu kurum ve kuruluşlarındaki iş ve işlemlerine, Türkiye'de bulundukları süre zarfındaki yükümlülüklerine ve sahip oldukları haklarına dair eğitim-öğretim dönemi başında bilgilendirme toplantısı yapar. Toplantıya, ilgili kurumların temsilcileri de kendi konularıyla ilgili hususlarda açıklama yapmak üzere davet edilebilir.

4.3. YÖKSİS Sorgulamasının Yapılması ve Öğrenci İkamet İzni İşlemlerinin Tamamlanması

a) Öğrenci ikamet izni başvurularında öğrencilik durumu (aktif/pasif/kayıt dondurma vb.) YÖKSİS üzerinden kontrol edilir.

b) İlk defa yapılan öğrenci ikamet izni başvurularında uluslararası öğrencilerin “yabancı kimlik numarası” (YKN) bulunmadığından öncelikli olarak YÖKSİS’te yer alan “Pasaport No ile YÖK Öğrenci Numarası Sorgulama” alanından pasaport numarasıyla YÖK tarafından verilen “987..” numaraları kontrol edilir, daha sonra ilgili “987..” numarayla “Öğrenci Bilgi Sorgulama” alanından öğrencinin kayıt durumu (aktif/pasif, not, kayıt tarihi vb.) kontrol edilir; ihtiyaç halinde “YÖK Kabul Mektubu Sorgulama” alanından kabul mektubuna ilişkin sorgulama yapılır.

c) Yasal süre içinde başvuru yapıp yapılmadığı, ikamet iznine esas belgeleri, öğrenci ikamet izni talep süresini kapsayan sağlık sigortası, hakkında sınır dışı etme kararı ve/veya tahdit kaydı kontrol edilir.

d) Uluslararası öğrencilere, 6458 sayılı Kanun kapsamında öğrenci ikamet izni için belirlenen şartları eksiksiz sağlaması koşuluyla (sigorta, pasaport ya da pasaport yerine geçen belgesinin süresinin yeterli olması vb.);

- Hazırlık sınıfı öğrencileri için birer yıllık sürelerle iki yıla kadar,
- Hazırlık sınıfından sonra normal programa devam etmeye hak kazananlara diğer belgelerindeki durumu uygunsa tek seferde programın öğrenim süresi kadar öğrenci ikamet izni verilir.

e) Uluslararası öğrenciler, ikamet izni değerlendirme sürecinde görüşme yapılmak üzere il göç idaresi müdürlüğüne davet edilebilir.

4.4. Parmak İzi Alınması

Öğrencilerin parmak izi kayıtları, il göç idaresi müdürlükleri tarafından mümkün olması halinde kayıtlı oldukları yükseköğretim kurumunda mobil araçlar vasıtasıyla; aksi halde Göç İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenecek usullere göre yükseköğretim kurumlarıyla koordineli şekilde alınır.

4.5. Üniversiteler Tarafından Yapılan Bildirimlerin Kontrolü

Üniversiteler tarafından bildirilen uluslararası öğrencilerin kayıt durumlarına ilişkin bilgiler (kayıt silme, kayıt dondurma, fakülte ve bölüm değişikliği gibi), öğrencilerin ikamet izinlerine ilişkin iptal/kesme işlemi yapılmadan önce YÖKSİS sorgulama bölümünden kontrol

edilir. Aynı ilde başka bir programda öğrencilik kaydı tespit edilirse bilgiler güncellenir, öğrenci ikamet izni kullanılır. Farklı bir ilde öğrencilik kaydının olduğu anlaşılırsa öğrenim göreceği ildeki il göç idaresi müdürlüğüne giderek ikamet izni müracaatında bulunması gerektiği hususunda öğrenci bilgilendirilir.